

NACIONALINĖS DARBOTVARKĖS NARKOTIKŲ, TABAKO IR ALKOHOLIO KONTROLĖS, VARTOJIMO PREVENCIJOS IR ŽALOS MAŽINIMO KLAUSIMAIS IKI 2035 M. ĮGYVENDINIMO 2024-2026 M. PLANO TIKSLAI, UŽDAVINIAI, PRIEMONĖS, ASIGNAVIMŲ PLANAS

Eil. Nr.	Nacionalinės darbotvarkės narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės, vartojimo prevencijos ir žalos mažinimo klausimais iki 2035 m. įgyvendinimo 2024–2026 m. plano (toliau - ND planas) tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Priemonės požymis (1 pastaba)	Veiklos požymis (2 pastaba)	ASIGNAVIMAI, tūkst. eurų			Įvykdymo data	Planavimo dokumento akronimas ir elemento kodas (6 pastaba)	Atsakingas vykdytojas	Dalyvaujančios institucijos
				2024 m.	2025 m.	2026 m.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	TIKSLAS – atitolinti ar sumažinti psichoaktyviųjų medžiagų vartojimą ir valdyti psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo riziką bei stiprinti apsauginius veiksnius, įgyvendinant visiems visuomenės nariams prieinamą, skirtingus poreikius atitinkančią, kontekstiniais ir moksliniais duomenimis grindžiamą psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevenciją									
1.1.	Uždavinys – nuosekliai ir kokybiškai įgyvendinti bei prireikus sukurti kylančius naujus iššūkius atliepiančias psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos programas ir (ar) priemones, taikomas visų amžiaus tarpsnių grupėms, užtikrinant šių priemonių koordinavimą ir tvarų finansavimą									
1.2.	Uždavinys – sukurti teisinės, finansinės ir organizacinės prielaidas įgyvendinti ir vertinti kokybišką ir veiksmingą prevenciją bei atlikti jos stebėseną									
	1 priemonė. Siekiant gerinti psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo stebėseną, psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos kokybę ir veiksmingumą, parengti ir išbandyti stebėsenos, mokslo duomenimis ir užsienio gerąja praktika grįstą psichoaktyviųjų medžiagų	PP	A, I, K	Bendra projekto vertė 1769,773 (3 pastaba)			2024-2029 m.	SAM SVP 11-001-02-10-02 (PP)	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija (toliau – SAM)	Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas (toliau – NTAKD)
	2 priemonė. Siekiant didinti Lietuvoje ankstyvosios intervencijos programų, skirtų nereguliariai psichoaktyviasias medžiagas vartojančiam ir šiomis medžiagomis eksperimentuojančiam jaunimui, įvairovę ir prieinamumą, atnaujinti šiuo metu Lietuvoje įgyvendinamą ankstyvosios intervencijos programą, parengti ir išbandyti 2 naujas užsienio gerąja praktika grįstas ankstyvosios intervencijos programas	PP	I	Bendra projekto vertė 805,200 (3 pastaba)			2024–2029 m.	SAM SVP 11-001-02-10-02 (PP)	SAM	NTAKD
	3 priemonė. Siekiant didinti pasilinksminimo vietų darbuotojų ir lankytojų sąmoningumą apie rizikas, susijusias su psichoaktyviųjų medžiagų vartojimu, ugdyti saugų ir atsakingą pasilinksminimo vietų lankytojų elgesį, parengti ir išbandyti užsienio gerąja praktika grįstą saugaus naktinio gyvenimo užtikrinimo modelį	PP	I	Bendra projekto vertė 885,800 (3 pastaba)			2024–2029 m.	SAM SVP 11-001-02-10-02 (PP)	SAM	NTAKD

	1 priemonė. Siekiant stiprinti asmens psichikos sveikatos priežiūros paslaugų priklausomybės ligomis sergantiems asmenims testinumą ir kokybę, priimti paciento kelio principais grįstą naują priklausomybės ligų gydymo ir reabilitacijos standartų redakciją	TP	R	–	–	–	2024 m.	–	SAM	Lietuvos probacijos tarnyba (toliau – LPT), Lietuvos kalėjimų tarnyba (toliau – LKT)
	2 priemonė. Siekiant gerinti specializuotų priklausomybės ligomis sergančių asmenų sveikatos priežiūros paslaugų geografinį prieinamumą, įsteigti papildomus stacionarinės psichosocialinės reabilitacijos ir Minesotos programos skyrius Lietuvos regionuose	PP	I	–	–	–	2026 m.	SAM SVP 11-002-02-11-01 (PP)	SAM	Respublikinis priklausomybės ligų centras (toliau – RPLC)
	3 priemonė. Siekiant didinti pirminės ambulatorinės psichikos sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą priklausomybės ligomis sergantiems asmenims, padidinti psichikos sveikatos centrų teikiamų paslaugų finansavimo Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšomis bazines kainas	TP	I, R	–	–	–	2025 m.	SAM SVP 11-002-02-11-16 (TP)	SAM	
	4 priemonė. Siekiant mažinti tabako gaminių ir elektroninių cigarečių vartojimo ir priklausomybės nuo nikotino paplitimą, didinti metimo rūkyti pagalbos paslaugų įvairovę ir prieinamumą, įsteigti nacionalinę metimo rūkyti pagalbos telefoninę liniją ir teikti nemokamas kvalifikuotas metimo rūkyti konsultacijas Lietuvos gyventojams	PP	I, K	245	203	175	2029 m.	SAM SVP 11-001-02-10-02 (PP)	SAM	NTAKD
	5 priemonė. Siekiant paskatinti gyventojus atsisakyti tabako gaminių, su tabako gaminiais susijusių gaminių ir tabako pakaitalų vartojimo ir didinti informuotumą apie nacionalinės metimo rūkyti pagalbos telefoninės linijos teikiamas konsultacijas, patobulinti tabako gaminių, su tabako gaminiais susijusių gaminių ir tabako pakaitalų ženklينimą, nurodant ant šių gaminių pakuočių informaciją apie nacionalinę metimo rūkyti pagalbos telefoninę liniją	PP	R	–	–	–	2025 m.	SAM SVP 11-001-02-10-02 (PP)	SAM	NTAKD
	6 priemonė. Siekiant didinti metimo rūkyti pagalbos paslaugų prieinamumą ir kokybę, reglamentuoti metimo rūkyti pagalbos paslaugų teikimo asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigose tvarką (naujų intervencijų diegimas) ir plėtoti metimo rūkyti pagalbos paslaugas	PP	R	–	–	–	2024-2026 m.	SAM SVP 11-001-02-10-02 (PP)	SAM	
	7 priemonė. Plėtoti socialinės integracijos priemones labiausiai pažeidžiamoms grupėms	PP	–	–	–	–	–	SADM SVP 09-003-02-02-09 (PP)	SADM	
	1 veikla – vykdyti nuo psichoaktyviųjų medžiagų priklausomų asmenų psichosocialinę reabilitaciją ir reintegraciją	0	I, K	1 892	2 702	2 702	2026 m.	–	SADM	Europos socialinio fondo agentūra (toliau – ESFA)
	2 veikla – didinti socialiai pažeidžiamų, socialinę riziką (atskirtį) patiriančių asmenų socialinę integraciją ir galimybes dalyvauti darbo rinkoje <i>(Pastaba. Nuo psichoaktyviųjų medžiagų priklausomi asm enys gali būti viena dalis iš daugelio šios priemonės tikslinių grupių)</i>	PP	I, K	109	5 731	5 731	2026 m.	–	SADM	ESFA

	1 priemonė. Siekiant sumažinti keliamą riziką visuomenės sveikatai, užkirsti kelią šešėlinei ekonomikai bei vykdyti efektyvią prekybos naujai rinkoje atsirandančių gaminių su nikotinu priežiūrą ir kontrolę, reglamentuoti naujai atsirandančius produktus – tabako pakaitalus	–	R	–	–	–	2024 m.	–	Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija	NTAKD
	2 priemonė. Siekiant sumažinti su tabako gaminiais susijusių gaminių vartojimo neigiamą poveikį žmonių sveikatai, veiksmingai taikyti ribojimo priemones vertinant importuotojų ir (ar) gamintojų pateiktus pranešimus į Europos Sąjungos bendrą registravimo portalą EU-CEG apie gaminius, skirtus Lietuvos rinkai	TP	A	–	–	–	2024–2026 m.	NTAKD SVP 11-001-11-03-09 (TP)	NTAKD	
	3 priemonė. Siekiant atliepti naujus iššūkius, susijusius su naujais atsirandančiais produktais, veiksmingai koordinuoti ir vykdyti subjektų, kurių veikla susijusi su tabako gaminių, su tabako gaminiais susijusių gaminių ir alkoholio teisėta apyvarta, veiklos priežiūrą	TP	A	5	5	5	2026 m.	NTAKD SVP 11-001-11-03-01 (TP)	NTAKD	
	4 priemonė. Siekiant apsaugoti vartotojus, užtikrinti efektyvią kontrolę, kad rinkoje būtų prekiaujama atitinkančiomis reikalavimus elektroninėmis cigaretėmis ir elektroninių cigarečių pildyklėmis	TP	A	15	15	15	2026 m.	–	Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba	
	5 priemonė. Siekiant mažinti neteisėtą tarptautinę tabako gaminių apyvartą, aprūpinti Lietuvos Respublikos muitinę pažangia muitinio tikrinimo įranga	PP	I	2 239,256	–	–	2024 m.	FM SVP 04-001-08-05-02 (PP)	Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau - MD)	
4.	TIKSLAS – sužlugdyti ir išardyti su narkotikais susijusias organizuotas nusikalstamas grupes, kurios veikia Lietuvoje arba kurių veikla yra nukreipta į Lietuvą, užkirsti kelią narkotikų pirmtakų (prekursorių) naudojimui ne pagal paskirtį ir jų prekybai neteisėtos narkotikų gamybos tikslais, spręsti sąsajų su kitomis grėsmėmis saugumui klausimą ir tobulinti nusikalstamumo prevenciją									
4.1.	Uždavinys – kovoti su narkotikų rinkose veikiančiomis didelę riziką keliančiomis organizuotomis nusikalstamomis grupėmis, žlugdyti nusikalstamo verslo modelius, ypač tuos, kuriais padedama bendradarbiauti įvairioms organizuotoms nusikalstamoms grupėms, ir spręsti sąsajų su kitomis grėsmėmis saugumui klausimą									
	1 priemonė. Sudaryti prielaidas veiksmingai nusikaltimų prevencijai ir kontrolei bei terorizmo grėsmių mažinimui	PP	–	–	–	–	–	VRM SVP 07-011-10-07-01/ 07-019-10-07-01 (PP)	VRM	
	1 veikla – įgyvendinti projektines veiklas, skirtas sustiprinti policijos pajėgumus užtikrinti tarptautinės narkotikų apyvartos kontrolę bei užkardyti, atskleisti ir tirti nusikaltimus, iš jų susijusius su narkotikais, elektroninėje erdvėje	–	I	Bendra projektų vertė 4281,0 (3 pastaba)			2024–2026 m.	–	Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau - PD)	
	2 veikla – išanalizuoti informacijos apie neteisėtą narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimą ir apyvartą tvarkymo automatinėmis priemonėmis galimybes, siekiant optimizuoti teritorijų su didžiausia neteisėto disponavimo narkotikais rizika identifikavimą (I etapas)	–	A	–	–	–	2025 m.	–	PD	NTAKD, SADM, SAM, ŠMSM, Valstybės duomenų agentūra

	3 veikla – skaitmenizuoti narkotikų, tabako ir alkoholio ekspertinių tyrimų duomenų tvarkymo procesus (5 pastaba)	–	I	–	–	–	2026 m.	–	Informatikos ir ryšių departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, PD	Lietuvos teismo ekspertizės centras
	4 veikla – policijoje įdiegti ir palaikyti pažangius analitinius sprendimus elektroninei erdvei stebėti, siekiant užkardyti nusikaltimus, iš jų susijusius su narkotikais (5 pastaba)	–	I	–	–	–	2025–2026 m.	–	PD	
	5 veikla – sukurti institucinių mokymų policijos pareigūnams, dalyvaujantiems narkotikų kontrolės procese, sistemą	–	R	–	–	–	2024 m.	–	PD	
	2 priemonė. Įvertinti Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso nuostatų, susijusių su organizuoto nusikalstamumo vykdomu narkotinių ir psichotropinių medžiagų platinimu, pagrįstumą ir proporcingumą	–	A	–	–	–	2026 m.	–	TM	VRM, PD, Generalinė prokuratūra
4.2.	Uždavinys – užkirsti kelią su narkotikais susijusioms nusikalstamoms veikoms, ypatingą dėmesį skiriant būtinybei kovoti su smurtu, riboti korupciją ir spręsti pažeidžiamų grupių išnaudojimo problemą, šalinti pagrindinius veiksnius, lemiančius jų įsitraukimą į neteisėtų narkotikų rinkų veiklą									
4.3.	Uždavinys – stabdyti neteisėtą sintetinių narkotikų gamybą ir neteisėtą narkotinių ir psichotropinių augalų auginimą, spręsti narkotikų pirmtakų (prekursorių) naudojimo ne pagal paskirtį bei prekybos jais ir alternatyvių cheminių medžiagų (išvestinių pirmtakų (prekursorių)), kurioms netaikomos rinkos kontrolės priemonės ir kurios kuriamos bei tiekiamos rinkai tik siekiant neteisėtai gaminti narkotikus, klausimus									
	1 priemonė. Įgyvendinant Europos Sąjungos narkotinių ir psichotropinių medžiagų bei jų pirmtakų (prekursorių) apyvartos kontrolę reglamentuojančias nuostatas, kuriomis siekiama mažinti šių medžiagų patekimo į neteisėtą apyvartą riziką, vykdyti subjektų veiklos priežiūrą	TP	A	1	1	1	2026 m.	NTAKD SVP 11-001-11-03-02 (TP)	NTAKD	
	2 priemonė. Siekiant apsaugoti visuomenės sveikatą ir užkardyti psichoaktyvų efektą sukeliančių naujų psichoaktyviųjų medžiagų išplitimą legalioje rinkoje, veiksmingai taikyti rinkos ribojimo priemonės	TP	A, R	–	–	–	2026 m.	NTAKD SVP 11-001-11-04-01 (TP)	NTAKD	
5.	TIKSLAS – didinti neteisėtos didmeninės prekybos narkotikais ir jų pirmtakais (prekursoriais) atvejų nustatymo galimybes ir spręsti klausimą, susijusį su logistinių ir skaitmeninių kanalų išnaudojimu neteisėtų narkotikų platinimui, bei, bendradarbiaujant su privačiu sektoriumi, didinti konfiskuojamų šiais kanalais kontrabanda vežamų neteisėtų medžiagų kiekį									
5.1.	Uždavinys – kovoti su narkotikų ir jų pirmtakų (prekursorių) kontrabanda, vežama į Europos Sąjungos ir iš jos per Lietuvos teritoriją									
	1 priemonė. Tobulinti Rizikos įvertinimo ir kontrolės sistemą, siekiant gerinti atranką muitiniam tikrinimui ir užkirsti kelią neteisėtam tarptautiniam narkotikų ir jų pirmtakų (prekursorių) bei kitų draudžiamų ir ribojamų prekių judėjimui	TP	I	728	586	–	2025 m.	FM SVP 04-001-11-04-08 (TP)	MD	

	1 priemonė. Siekiant užtikrinti veiksmingą reagavimą į su psichoaktyviųjų medžiagų vartojimu susijusias tendencijas savivaldybių lygmenyje, atlikti psichoaktyviųjų medžiagų paplitimo tyrimą bendrojo ugdymo mokyklose pagal Alkoholio ir kitų psichoaktyvių medžiagų vartojimo Europos mokyklose tyrimo (ESPAD) metodiką, įtraukiant į tyrimo analizę Lietuvos savivaldybes	TP	A	30	30	30	2024–2026 m.	NTAKD SVP 11-001-11-04-05 (TP)	NTAKD	
	2 priemonė. Siekiant plėsti laisvės atėmimui alternatyvių bausmių pasirinkimo galimybes įvairiose baudžiamojo proceso stadijose ir skatinti efektyvesnį jų taikymą, Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse įtvirtinti naują baudžiamojo poveikio priemonę (Dalyvavimas alkoholizmo ir narkomanijos prevencijos, ankstyvosios intervencijos, resocializacijos ar kitose programose bei kursuose)	–	R	–	–	–	2024–2026 m.	–	TM	LPT
	3 priemonė. Atlikti narkotinių ir psichotropinių medžiagų grynosios masės nustatymo baudžiamajame procese reglamentavimo sisteminę peržiūrą, siekiant įvertinti jo pagrįstumą, proporcingumą, galimas alternatyvas	TP	A	–	–	–	2024 m.	VRM SVP 01-001-02 (TP)	VRM	TM, PD, Generalinė prokuratūra, SAM, NTAKD
	Iš viso ND plano asignavimai:									
	Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas, iš viso			22169,256	13391	11215				

PASTABOS:

- PP - pažangos priemonė; TP - tęstinės veiklos priemonė
- Analitinė (A), Reguliacinė (R), Investicinė (I), Komunikacinė (K), Mišri (M)
- ND plano priemonių asignavimai, kurių išsakaidyti pamečiui nėra galimybės, neįtraukti į "Iš viso ND plano asignavimai"
- 1 Tikslu 1.2 uždavinio 4 priemonei įgyvendinti bus skiriama tik dalis bendros tikslinės dotacijos, todėl bendra tikslinė dotacija neįtraukta į "Iš viso ND plano asignavimai"
- ND plano priemonė ar veikla, kuri nėra įtraukta į atsakingo už priemonės įgyvendinimą vykdytojo (asignavimų valdytojas) Plėtos programos priemonių rinkinį ir (ar) nėra įtraukta į Plėtos programos pažangos priemonės aprašą, kurį Lietuvos Respublikos finansų ministro 2021 m. birželio 28 d. įsakymo Nr. 1K-227 „Dėl Strateginio valdymo metodikos taikymo“ nustatyta tvarka tvirtina asignavimų valdytojas. Šias ND plano priemones ar veiklas asignavimų valdytojas įgyvendina vadovaujantis Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo, Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo 20 straipsnio bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimo Nr. 292 „Dėl Strateginio valdymo metodikos patvirtinimo“ metodikos III skyriaus antro skirsnio nuostatomis. Už šių priemonių ar veiklų įgyvendinimą atsiskaitoma bendra Nacionalinėje darbotvarkėje Nacionalinėje darbotvarkėje narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės, vartojimo prevencijos ir žalos mažinimo klausimais iki 2035 m. ir (arba) jos plane ND plane nustatyta tvarka.

- SVP - Strateginiai veiklos planai

